

Postmottak Furutoppen barnehage

Vår saksbehandler Rune Berg	Vår ref. 18 /12470/614/A10/&58/ oppgis ved alle henv.	Deres ref.	Dato 25.10.2018

Furutoppen barnehage – tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. - varsel om pålegg

Miljøenheten gjennomførte den 28. september 2018 tilsyn ved Furutoppen barnehage. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagene ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Temaet for tilsynet har vært barnehagens risikovurderinger og rutiner for å ivareta barns sikkerhet. Barnehagen har etablert en rekke rutiner for å ivareta barnas sikkerhet, men må jobbe videre med å skriftliggjøre alle rutinene i barnehagens internkontrollsystem for miljørettet helsevern. Barnehagen har også startet arbeidet med å risikovurdere barnas sikkerhet men er ikke helt i mål med å dokumentere en systematisk tilnærming til dette arbeidet.

Det ble funnet 2 avvik i forbindelse med tilsynet.

Avvik 1: Furutoppen barnehage kan ikke i tilstrekkelig grad dokumentere risikovurderinger av forhold som har betydning for barns sikkerhet.

Avvik 2: Furutoppen barnehage har ikke et internkontrollsystem som tilfredsstillere kravene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.

Frist for uttalelse til varsel om pålegg

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at vi vurderer å gi virksomheten pålegg om retting. Dersom dere mener at beskrivelsen i denne rapporten ikke er korrekt eller har kommentarer til pålegg og frister som vi varsler her, ber vi om skriftlig tilbakemelding om dette **innen den 18. november 2018**. Etter denne datoen vil vi fatte pålegg om retting. Dere vil motta et eget brev om den videre oppfølgingen.

Frist for retting av avvik.

Frist for retting av avvikene vil bli satt til **den 15. mars 2018**.

2. Beskrivelse av Furutoppen barnehage

Furutoppen barnehage består av to hus. Ett med 6 ordinære avdelinger hvor det er 36 barn i alderen 1- 3 år og 39 barn i alderen 3- 6 år. I det andre huset er det 1 base med 3 utegrupper på til sammen 44 barn i alderen 3- 6 år.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedvekt på internkontrollrutiner for å ivareta barns sikkerhet, avvikshåndtering (jf §4) samt dokumentasjon av risikovurderinger gjennomført for å ivareta barns sikkerhet (jf §§ 7 og 14). Det ble foretatt en gjennomgang av dokumentasjon med styrer, intervju av to ansatte samt befaring av lokalene og uteområdet.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet

HMS-årshjul 2018
Oversikt over foretatte risikovurderinger
Diverse rutiner for å ivareta barns sikkerhet
Diverse sjekklister

Deltakere ved tilsynet

Kirsti Refsnes, avdelingsleder Furutoppen barnehage
Ellen Kjønstad, enhetsleder Furutoppen barnehage
Berit Konradsen, fagarbeider Furutoppen barnehage
Marte Mathiesen, ped.leder Furutoppen Barnehage
Thea Berg Lauvsnes, rådgiver Miljøenheten
Rune Berg, rådgiver Miljøenheten

3.1 Risikovurderinger

Avvik 1: Furutoppen barnehage kan ikke i tilstrekkelig grad dokumentere risikovurderinger av forhold som har betydning for barns sikkerhet.

Barnehagen må gjennomføre og dokumentere risikovurderinger av situasjoner og aktiviteter som kan utgjøre fare for barnas sikkerhet. Dette innebærer en systematisk kartlegging, vurdering av risiko og beskrivelse av tiltak for å redusere risikoen. Risikovurderingene skal legges ved tilbakemeldingen til Miljøenheten

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §§ 4 Ansvar. Internkontroll, 7 Generelle krav og 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjon

Barnehagen har kartlagt en rekke faremomenter og vurdert risikoen. Ved tilsynet foretok vi en gjennomgang av barnehagenes rutiner og risikovurderinger for sikkerhet og helsemessig beredskap. Miljøenheten har følgende kommentarer til systemet:

- Det foreligger ikke noen klare definisjoner på verdiene som er benyttet for sannsynlighet og konsekvens. Dette må beskrives ett eller annet sted i systemet slik at man sikrer at vurderingene som gjøres for å komme fram til risiko er likt for hver fare/uønskede hendelse som er vurdert.

- Barnehagen har i liten grad synliggjort hvilke etablerte rutiner/tiltak som styrer hvilke farer som er funnet ved barnehagen. Her er det tilstrekkelig å henvise til rutinen i internkontrollsystemet.
- Enkelte farer med helt ulik sannsynlighet og konsekvens er vurdert i samme "kategori". Eksempelvis er forgiftning pga vaskemidler, sopp, planter, insektstikk og huggormbitt vurdert samlet. Dette er forskjellige farer med helt ulik sannsynlighet og konsekvens, og bør derfor vurderes separat.
- Det var ikke angitt en risiko for de farene som var vurdert. Risikoen vil være gitt av sannsynligheten og konsekvensen for den enkelte faren.

Vurdering

Veileder til forskriften, [Miljø og helse i barnehagen](#), sier at barnehagen skal gjennomføre risikovurderinger av forhold som omhandles i forskriften og som kan ha betydning for barnas helse og miljø (§ 7). Disse risikovurderingene skal være skriftlig. Kunnskap om risiko gir barnehagen et bedre grunnlag for å treffe viktige beslutninger gjennom å gjennomføre tiltak som minsker eller fjerner farene. Barnehagens internkontroll skal beskrive systematiske tiltak som sikrer at kravene i forskriften overholdes. For at barnehagens internkontroll skal være spesifikk nok i forhold til å ivareta de risikofaktorene som driften medfører, er det viktig at en overordnet risikovurdering er lagt til grunn for internkontrollsystemet.

Dette tilsynet omhandler risikovurderinger og rutiner som skal ivareta barnas sikkerhet. Barnehagen må gjennomføre en kartlegging av relevante farer og uønskede hendelser med tanke på barns sikkerhet, og vurdere risikoen for det dere kommer fram til. Basert på risikovurderingen og identifiseringen av ulike risikoforhold skal barnehagens rutiner vurderes og eventuelt revideres, slik at dere reduserer sannsynligheten for at farene oppstår. Videre skal dere vurdere tiltak og beredskapsplaner for å redusere konsekvensen hvis uhellet først er ute. Vi viser til Miljøenhetens [faktaark nr. 71 om risikovurdering i barnehager og skoler](#).

Miljøenheten påpeker at det ikke er meningen dere skal risikovurdere enhver hendelse på ethvert sted, men holde fokuset på de relevante farene som medfører høyest risiko i den daglige driften. Har man gjort et systematisk og godt arbeid med risikovurderingen vil den også kunne overføres til en rekke andre aktiviteter som ikke direkte er blitt risikovurdert. Risikovurderingen må oppdateres hver gang forutsetningene som lå til grunn for vurderingene er endret.

3.2 Internkontroll

Avvik 2: Furutoppen barnehage har ikke et internkontrollsystem som tilfredsstillere kravene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler
Barnehagens ledelse må gå systematisk gjennom forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. og veilederen "Miljø og helse i barnehagen" for å sikre at alle tema i forskriften er tilstrekkelig ivaretatt og dokumentert.

Avviket er gitt med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 4 Ansvar. Internkontroll.

Observasjon

Barnehagen har etablert flere skriftlige rutiner og sjekklister knyttet til miljørettet helsevern for barn, men var ikke helt i mål med å få kvalitetssikret alt og dokumentert alt i systemet. Det foretas også flere kontroller som ikke alltid er synliggjort i konkrete rutiner.

Vurdering

I henhold til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. (jf. forskriftens § 4) skal barnehagen etablere internkontroll på lik linje med arbeidsmiljøloven, brannvernlovgivningen og annen HMS-lovgivning. Det systematiske arbeidet med barnehagemiljøet bør ses i sammenheng med annen internkontroll. Barnehagen må gå systematisk gjennom forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler og veilederen "Miljø og helse i barnehagen" for å sikre at alle tema i forskriften er tilstrekkelig ivaretatt ved barnehagen. Barnehagen skal kunne vise til hvordan den ivaretar de ulike bestemmelsene.

Vi viser også til Miljøenhetens faktark "[Internkontroll i skoler og barnehager](#)"

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Varsel om pålegg

Vi opplyser om at miljøsjefen kan gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes.

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Varslet er gitt med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjef

Rune Berg
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi
Postmottak Fagenhet OU